

Kasvun ja oppimisen toimialan talousarvion 2026 valmistelu

Kasvun ja oppimisen lautakunta 18.06.2025 § 57

Valmistelu ja lisätiedot
hallintopäällikkö Mervi Tuominen; etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Porvoon kaupungin talousarvion 2026 suunnittelu pohjautuu tilinpäätökseen 2024, vuoden 2025 tämänhetkisiin toteumiin sekä talouden tulevaisuuden näkymiin. Talousarvion valmistelussa otetaan huomioon tiedossa olevat toimintaympäristön muutokset.

Kesäkuun 2025 aikan uusi kaupunginhallitus päättää vuoden 2026 talousarvion raamista, johon toimialojen kustannuspaikkatason talousarviosuunnittelu perustuu. Talousarviokehys laaditaan toimialojen kokonaistuloille, kokonaismenoille ja investoinneille. Talousarvion valmistelu jatkuu toimialoilla alkusyksyyn saakka ja keskusteluita palvelualueiden tarpeista ja taloudellisista priorisoinneista käydään virkamiesjohdon sekä päätöksentekijöiden kanssa.

Toimialan talousarvioesitys sisältää kaupunkitasoisista strategisista tavoitteista johdetut sitovat tavoitteet, tuloslaskelman, henkilöstösuunnitelman sekä toimialakohtaiset investoinnit. Talousarvion tulee olla käsiteltynä kasvun ja oppimisen lautakunnassa 30.9.2025 mennessä. Kaupunginjohtaja tekee toimialojen valmisteluihin perustuvan talousarvioesityksensä kaupunginhallitukselle lokakuussa. Kaupunginhallitus esittää vuoden 2026 talousarvion valtuuston päätettäväksi oman käsittelynsä jälkeen. Talousarvio hyväksytään valtuuston kokouksessa marraskuussa.

Kasvun ja oppimisen toimialalla perusopetukseen ja lukiokoulutukseen on kohdistunut tällä hallituskaudella merkittäviä uudistuksia ja lisävelvoitteita syyslukukaudesta 2025 alkaen. Näistä merkittävimmät ovat tuntijakouudistuksen mukanaan tuomat lisätunnit perusopetukseen. Toinen merkittävä uudistus on oppimisen tukeen liittyvän lainsäädännön uudistus, joka tuo lisävelvoitteita niin esi- ja perusopetukseen kuin lukiokoulutukseenkin ryhmäkohtaisina ja oppilaskohtaisina tukitoimina sekä toimintakulttuurin muutoksina. Nämä muutokset on huomioitava myös talousarvion valmisteluissa lähivuosina.

Yhteiskunnalliset muutostrendit ja niihin vastaaminen tulee huomioida toimialan talousarvion laadinnassa edellä kuvattujen lakivelvoitteiden lisäksi. Tällä hetkellä merkittäviä suunnitteluun vaikuttavia taustatekijöitä ovat seuraavat masiat:

- Hyvinvointi ja sen vahvistaminen
- Oppimistulokset, perustaitojen ja tietojen vahvistaminen
- Lasten määrä ja sen vaikutukset palveluiden järjestämiseen
- Digitalisaation hyödyntäminen ja siihen liittyvät järjestelmämuutokset

Toimialan tarpeita sekä muutoksia kuvataan talousarvion valmistelussa neljästä eri näkökulmasta:

- Asiakkuudet (lapsi/oppilasmäärän muutos ja muut palveluun liittyvät muutokset),
- Toiminnot, palvelut ja prosessit (lainsäädäntö, mahdolliset muut uudistukset ja velvoitteet sekä muutokset toimintakulttuurissa)
- Henkilöstö (osaamisen ja saatavuuden varmistaminen sekä hyvinvoinnista huolehtiminen)
- Talous (mahdolliset muutokset rahoituksessa, muutostrendit ja valtion päätösten vaikutukset palveluiden järjestämiselle)

Lautakunta käsittelee talousarviota sekä elokuun että syyskuun kokouksessaan.

Sivistysjohtaja

Kasvun ja oppimisen lautakunta merkitsee tiedoksi tilannekatsauksen talousarvion 2026 valmistelutilanteesta.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta merkitsi tiedoksi tilannekatsauksen talousarvion 2026 valmistelutilanteesta.

Kasvun ja oppimisen lautakunta 21.08.2025
1623/02.02.00/2025

Valmistelu ja lisätiedot

Valmistelu- ja lisätiedot: Hallintopäällikkö Mervi Tuominen,
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 23.6.2025 hyväksynyt talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen laatimisohteen 2026–2028 ja talousarviokehysten vuodeksi 2026.

Kasvun ja oppimisen toimialan vuoden 2026 talousarviokehysten mukaiset toimintatuotot ovat 4 301 285 euroa mikä on 11,8 % vähemmän kuin vuoden 2025 talousarviossa. Kasvun ja oppimisen toimialan toimintakulut ovat kehysten mukaan 130 929 864 euroa mikä on 0,7 % enemmän kuin vuoden 2025 talousarviossa. Toimintakate on näin ollen 126 628 580 euroa (1,2 % suurempi kuin vuonna 2025).

Toimialan investointikokonaisuus vuodelle 2025 on edellisten vuosien tapaan 150 000 euroa irtaimen omaisuuden hankintaan mahdollisia akuutteja kalustehankintoja varten.

Toimialan toimintatuotoissa on jälleen huomattava lasku edelliseen vuosiin verrattuna. Tuottojen vähenemä johtuu lähes yksinomaan noin 800 000 eurolla laskevista hankkeiden ja valtion erityisavustuksien määrästä. Hankerahojen lasku vaikuttaa myös omavastuuosuuksiin sekä hankkeissa työskentelevän henkilöstön määrään.

Toimialan toimintakuluja kasvattavat suurimmilta osin henkilöstökulujen kasvu yleiskorotusten ja järjestelyerien myötä. Kasvupainetta tuottaa 1.8.2025 voimaan tulleet lakimuutokset opetuksen tuntimäärän kasvamisesta sekä oppimisen tuen uudistukset. Näiden muutosten, samoin kuin mahdollisen varhaiskasvatuksen palvelusetelilain uudistamisen, todelliset kustannukset saadaan vasta niiden voimaan astumisen ja ensimmäisen vuoden toteuttamisen jälkeen. Tästä johtuen uuden lainsäädännön mukanaan tuomat velvoitteet oppimisen tukeen kouluissa ja esiopetuksessa eivät ole täysmääräisesti vielä huomioitu raamissa.

Kehyksessä on huomioitu talouden ja tuottavuuden ohjelmaan kirjatut talouden tasapainottamistavoitteet. Palveluverkkoratkaisun joulukuussa 2024 tehtyjen päätösten myötä etenkin suomenkielisissä koulutuspalveluissa on suurta haastetta toteuttaa ohjelman tavoitteita. Ilman yksiköiden lakkauttamista on henkilöstömenojen vähentäminen ja eläköitymisen huomioiminen ilman ryhmien määrän laskua vaikeaa ja vaikuttaa siten koko toimialan taloudellisiin ratkaisuihin.

Toimialan toimintaympäristössä on viime vuosina tapahtunut muutoksia, joita on huomioitava toiminnan järjestämisessä. Työn suunnittelussa ja toteuttamisessa merkittäviä taustatekijöitä ovat:

- Hyvinvointi ja sen vahvistaminen
- Oppimistulokset, perustaitojen ja tietojen vahvistaminen
- Lasten määrä ja sen vaikutukset palveluiden järjestämiseen
- Digitalisaation hyödyntäminen ja siihen liittyvät järjestelmämuutokset, taloudellisten säästöjen näkyminen toimialan talouteen asti osana HPK sopimusten uudistusta.

Toiminnallisesti merkittävin muutos alkavan lukuvuoden alusta on opetuksen siirtyminen käyttämään Google -oppimisympäristöä ja laitteistoa. Myös opettajien osalta Chrome-laitteiden käyttöä pilotoidaan ja siirtymä tapahtuu pilotoinnin tulosten perusteella. Oppimisympäristön ja laitteiden vuoksi toimiala tarvitsee jatkossakin henkilöstöresurssia ohjelmistokehittämiseen ja laitehallintaan, joskin hieman nykyistä vähemmän. Turvallisuus- ja valmiussuunnittelua vahvistetaan yksiköissä edelleen vuonna 2026.

Talousarviossa näkyvänä osana on edelleen myös useat toimialan toimintaympäristöön vaikuttavat investointihankkeet ja niiden valmistelu. Valmisteluvaiheissa on huomioitava väistötiloissa toimiminen, muutot, toiminnan suunnittelu ja toteuttaminen muuttuvissa ympäristöissä. Porvoon sisäisen vuokran mallia tulisi päivittää, jotta Kasvun ja oppimisen toimialan runsaiden investointien osalta pääomavuokran poistoaikaa voitaisiin kohtuullistaa. Nykyinen malli korottaa suhteettomasti sisäisiä vuokria, eikä ole verrannollinen muiden kuntien laskentamalleihin.

Lautakuntien ja liikelaitosten talousarvio- ja suunnitelmaehdotusten määräaika on 30.9.2025. Kasvun ja oppimisen lautakunta antaa esityksensä kasvun ja oppimisen talousarvioehdotuksesta kokouksessaan 24.9.2025. Kaupunginhallituksen talousarviokäsittely

on loka- marraskuussa ja kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarvion marraskuussa 2025.

Sivistysjohtaja

Kasvun ja oppimisen toimialan palvelualueet antavat tilannekatsauksen talousarvion valmistelutilanteesta. Asia merkitään tiedoksi. Koulutusjaostojen valmistelu annetaan tiedoksi kokouksessa.